

[Time:3.00 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	<ol style="list-style-type: none"> 1. All 5 questions carry 20 marks and are compulsory. 2. Attempt any two questions out of three from each of Q.1 to Q. 4. 3. Attempt any two questions out of four from Q.5. 4. Figures to the right indicate full marks. 5. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English. 	

Q.1		Attempt any two questions.	20
	A.	Discuss the “Nature v/s Nurture” as the biggest question in Psychology.	
	B.	Explain how psychology continued to develop as a science.	
	C.	Describe the various methods that psychologists use to ask and answer questions.	
Q.2		Attempt any two questions	20
	A.	Discuss how neurons communicate and how neurotransmitters influence us as a part of neural communication.	
	B.	Write a note on any two tools used to study a living brain.	
	C.	Explain the roles of the brain and spinal cord in the central nervous system (CNS).	
Q.3		Attempt any two questions	20
	A.	Describe operant conditioning as one of the forms of associative learning.	
	B.	Explain the major conditioning processes explored by Pavlov and his associates.	
	C.	Discuss the various elements of operant conditioning with reference to reinforcement.	
Q.4		Attempt any two questions	20
	A.	What are the different information processing models? Explain in brief.	
	B.	What is the implicit memory system? Explain the roles of the cerebellum and basal ganglia in it.	
	C.	Discuss various reasons for forgetting.	
Q.5		Write short notes on any two of the following	20
	A.	Any two needs for psychological science	
	B.	The peripheral nervous system (PNS).	
	C.	Observational learning and its applications.	
	D.	Sensory Memory and Short-Term Memory.	

[वेळ: ३ तास]		[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का, ते तपासा.		
सूचना:	१. सर्व ५ प्रश्नांना २० गुण आहेत आणि सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २. प्र. १ ते प्र. ४ मधून प्रत्येकी तीनपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ३. प्र. ५ मधून चारपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. ४. उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात. ५. आवश्यकता असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.	

प्र.१		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
	अ.	“निसर्ग विरुद्ध संगोपन” हा मानसशास्त्रातील एक सर्वात मोठा प्रवाद म्हणून त्यावर चर्चा करा.	
	ब.	मानसशास्त्र हे विज्ञान म्हणून कसे विकसित होत आहे, ते स्पष्ट करा.	
	क.	प्रश्न विचारणे आणि त्यांची उत्तरे देणे, यासाठी मानसशास्त्रज्ञ वापरत असणाऱ्या विविध पद्धतींचे वर्णन करा.	
प्र.२		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
	अ.	नसपेशी संवाद कसा साधतात आणि चेता संप्रेषणाचा भाग म्हणून चेतापारेषक आपल्यावर कसा प्रभाव टाकतात, यावर चर्चा करा.	
	ब.	जिवंत मानवी मेंदू अभ्यासण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या कोणत्याही दोन तंत्रांवर टिपा लिहा.	
	क.	केंद्रीय नस-संस्थेमध्ये (CNS) मेंदू आणि मज्जारज्जू यांच्या असणाऱ्या भूमिका स्पष्ट करा.	
प्र.३		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
	अ.	साहचर्यात्मक अध्ययनाच्या प्रकारांपैकी एक म्हणून साधक अभिसंधानाचे वर्णन करा.	
	ब.	पॅव्हलॉव्ह आणि त्यांचे सहकारी यांनी शोध घेतलेल्या प्रमुख अभिसंधित प्रक्रिया स्पष्ट करा.	
	क.	प्रबलनाच्या अनुषंगाने साधक अभिसंधानाच्या विविध घटकांवर चर्चा करा.	
प्र.४		कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.	२०
	अ.	विभिन्न माहिती संस्करण प्रारूपे कोणती आहेत? थोडक्यात स्पष्ट करा.	
	ब.	अप्रकट/अप्रत्यक्ष स्मृती प्रणाली म्हणजे काय? अनु-मस्तिष्क आणि आधार गंडिका यांच्या त्यातील भूमिका स्पष्ट करा.	
	क.	विस्मरणाच्या/विस्मृतीच्या विविध कारणांवर चर्चा करा.	
प्र.५		खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर लघु टिपा लिहा.	२०
	अ.	मानसशास्त्रीय विज्ञानासाठी असणाऱ्या कोणत्याही दोन गरजा	
	ब.	सीमावर्ती मज्जासंस्था (PNS)	
	क.	निरीक्षणात्मक अध्ययन आणि त्याचे उपयोजन	
	ड.	संवेदी/संवेदनासंबंधीची स्मृती आणि लघुकालीन स्मृती	